

Vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpano-ohje

Kaupunginhallitus 19.01.2026 § 16
200/02.02.00/2025

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha
Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Pieniniemi Leena

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Karkkilan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 15.12.2025 § 118 talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2030. Talousarviossa hyväksyttiin myös kaupungin toiminnan ja talouden valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026.

Kuntalain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava valtuuston hyväksymää talousarviota. Talousarvio sitoo toimielimiä ja henkilöstöä ja on samalla valtuuston toiminnan ja talouden ohjausväline. Siihen tehtävistä muutoksista päättää sitovuusmääräykset huomioon ottaen kaupunginvaltuusto. Taloussuunnitelma laaditaan vähintään kolmeksi vuodeksi ja sen simmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat sekä tuloarviot, ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027 – 2030 taloussuunnitelma on laadittu nyt poikkeuksellisesti viidelle vuodelle, koska kaupungin tulee osoittaa vuoden 2030 loppuun mennessä, että taseeseen tilinpäätöksessä 2025 syntyvä alijäämä saadaan katettua määräajassa.

Talousarvion toteuttamiseksi toimielinten tulee laatia vuosisuunnitelmat valtuuston vahvistaman talousarvion perusteella. Toimielimen vuosisuunnitelman toimintakatteen ja toimielimen talousarvion, valtuuston nähden sitovan, toimintakatteen tulee olla samansuuruiset.

Vuosisuunnitelma on valtuuston hyväksymää talousarviota ja strategisia toiminnallisia tavoitteita yksityiskohtaisempi toiminnallinen ja taloudellinen selvitys toiminnasta ja määrärahoista. Sen tarkoitus on toimia keskeisenä johtamisen välineenä. Se määrittää pohjan toimielimen alaisen toiminnan ja määrärahojen seurannalle. Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät alaisensa toiminnan vuosisuunnitelmat. Talousarviossa hyväksytyjä määrärahoja saa käyttää ainoastaan talousarviovuoden menoihin.

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Sitovuus koskee talousarviovuoden 2026 tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita. Suunnitelmavuosien 2027 - 2030 sitovuus on ohjeellinen, mutta olennainen erityisesti nyt, kun taseen alijäämän kattamisvelvollisuus aika on suunnitelmakauden ajan toteutettavana.

Käyttötalouden osalta talousarvion sitovuus valtuustoon nähden on toimielinten toimintakate. Talousarviovuoden kaupunkistrategiaa toteuttavat vuositavoitteet ovat sitovia kaupunginvaltuustoon nähden. Ne esitetään talousarvion käyttötalousosassa.

Investointimäärärahat ovat sitovia talousarviossa esitettyjen investointihankkeiden mukaisesti. Kaupunginvaltuuston hankeryhmälle tai hankkeelle hyväksymät menot ja tulot ovat sitovia, ja niitä voidaan muuttaa vain valtuuston päätöksellä.

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha

Kaupunginhallitus päättää antaa tilivelvollisille noudatettavaksi liitteenä olevan vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: toimialajohtajat, lautakunnat